

Asia: VN/21126/2021

Hallituksen esitysluonnos työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain voimassaolosäännöksen ja lain siirtymäsäännöksen muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta ja täydentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomussalmen kunta kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ”Hallituksen esitysluonnos työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain voimassaolosäännöksen ja lain siirtymäsäännöksen muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta ja täydentämisestä”. Tämä Suomussalmen kunnan lausunto mainittua hallituksen esitysluonnosta koskien on samanmuotoinen myöskin Kainuun seudun kuntakokeilussa toimivan Kuhmon kaupungin lausunnon kanssa. Suomussalmen kunta toivoo lainvalmistelijoiden ottavan tämän lausunnon täysipainoisesti huomioon lainvalmistelussaan, koska kunnat ovat niitä toimijoita joille työ- ja elinkeinopalveluiden lakisääteinen järjestämismvastuu ollaan suunnitellusti siirtämässä vuonna 2024.

Edellä mainitussa hallituksen esitysluonnoksessa on sen osiossa 4.2.1. (Taloudelliset vaikutukset) arvioitu kokeilun vuosittain valtiolle muodostamia kustannuksia. Samassa osiossa on todettu että ”Kuntakokeilulain jatkaminen ei lisäisi kuntien kustannuksia nykyiseen verrattuna”. Suomussalmen kunnan näkemyksen mukaan tämä esitetty lausuma ei kuitenkaan ole adekvaatti kuntakokeilujen käytäntöjen ja lainsäädännön muodostaman ulkoisen todellisuuden kanssa. Kuntakokeilujen kanssa päällekkäin osuu vuodesta 2022 alkaen ns. pohjoismainen työvoiman palvelumalli, jonka henkilöstöresurssointi valtion taholta on huomattavan puutteellinen. Yksin tämä puutteellinen henkilöstön resurssointi riittää kumoamaan kuntakokeilulaissa tavoitellun kustannusneutraliteetin : täyttääkseen pohjoismaisen työvoimapalvelumallin niille asettamat työnhakijoiden palveluveloitteet, kuntakokeilukunnat joutuvat käyttämään kuntakokeiluissaan vuodesta 2022 alkaen vuonna 2021 käytettyyn henkilöstömäärään suhteutettuna enemmän omaa henkilöstöään. Pohjoismainen työvoiman palvelumalli tulee siis tosiasiallisesti vaatimaan kunnilta lisääntyvää oman henkilöstön allokointia kuntakokeilujen asiakaspalveluun. Suomussalmen kunta toivookin lainsäätäjien ja lain toimeenpanosta vastaavien tahojen kiinnittävän huomiota siihen, että kuntakokeilulain mukainen kustannusneutraliteetti säilyisi koko kuntakokeilujen keston ajan.

Hallituksen esitysluonnoksen kohdassa 4.1 (Keskeiset vaikutukset) esitetään työllisyyden kuntakokeiluja jatkettavaksi 31.12.2024 asti, tällä hetkellä voimassa olevan lainsäädännön perusteella kokeilut kestäisivät 30.06.2023 asti. Kuntakokeilujen keston jatkaminen vuoden 2024 loppuun asti tapahtuisi jatkamalla työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain (1269/2020) voimassaoloa. Suomussalmen kunnan näkemys tässä asiassa on, että kokeilujen jatkaminen hallituksen esityksessä mainitulla tavalla olisi erittäin suotavaa. Käynnissä olevia pilottiluonteisia työllisyyden kuntakokeilujahan ovat edeltäneet ensimmäiset työllisyyden kuntakokeilut vuosina 2012 – 2015, sekä työvoima- ja yrityspalveluiden alueelliset kokeilut vuosina 2016-2018. Koska nyt käynnissä olevat pilottiluonteiset työllisyyden kuntakokeilut ovat jo kolmannet hallitusohjelmissa mainitut työllisyyskokeilut, tulisi niiden Suomussalmen kunnan näkemyksen mukaan jatkaa siihen asti, että pääministeri Marinin hallituksen puoliväliriihessään 29.04.2021 päättämä valmistelu TE-palvelujen siirrosta kunnille saadaan valmiiksi vuonna 2024. Käynnissä oleviin työllisyyden kuntakokeiluihin osallistuvat kunnat ovat esim. Kainuun seudun kokeilualueella tehneet pitkäjänteisiä valmisteluja osallistuakseen kokeiluihin, ja niinpä Suomussalmen kunta katsoo että käynnissä olevan työllisyyden kuntakokeilun aikana tulisi saavuttaa pysyvä ratkaisu ja mallinnus TE-palvelujen siirrosta Suomen kunnille.

Maaninka Jonne
Suomussalmen kunta